

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב... (דברים לג,ד)

קהלת יעקב דייקא, דהיינו כשישראל נקהלץ ונקבצין יחד באהבה ואחדות ביניהם שאז הם נכללין בשרש התורה כמובא במאמר יחדי רבי שמעון (לקוטי מוהר"ן חלק א - סימן סא, עין שם), אז התורה ירשה לנו כי אז דייקא יכולין להמשיך על עצמו קדשת התורה וכמו שמבאר שם בפרשה ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד וכו' ופרש רש"י שם בהתאספם יחד באגדה אחת ושלוש ביניהם וכו'. אבל כשאין שלום חס ושלוש ויש מחלקת אזי כפי המחלקת כן הוא בחינת שכחת והסתלקות התורה חס ושלוש. ועתה מחבר היטב המשנה יהי ממון חברך חביב עליך כשלך דהיינו אהבה וכלליות נפשות ישראל יחד על ידי זה דייקא והתקן עצמך ללמד תורה כי על ידי זה עיקר התיקון של הנפש ללמד תורה.

וזהו שאינה ירשה לך, לך דייקא היינו לך בעצמך כשאתה חולק עצמך חס ושלוש מהנפשות אזי אין התורה ירשה לך בודאי, כי התורה ירשה רק לקהלת יעקב בהתאספם יחד באהבה ושלוש כני"ל ולא לך לבדך כשאתה חולק עצמך על ידי קנאה ושנאה שבאה על ידי הממון. וזה שחברך יקימוה בידך ואל בינתך אל תשען, כי עיקר קיום התורה הוא על ידי אהבת החברים שעל ידי זה נכללין יחד וכו' כני"ל, וכמו שהזכיר האר"י ז"ל מאד מאד על אהבת החברים ואל בינתך אל תשען כי טובים השנים מן האחד שאם יפלו האחד יקים את חברו וכו' שזה נאמר לעניין קיום התורה כמו שפרש רש"י שם כי אינה ירשה לך בעצמך כי אם על ידי הכלליות והשלוש כני"ל. (הלכות פקדון וארבעה שומרים - הלכה ה', אות יד)

אשריך ישראל מי כמוך... (דברים לג,כט)

עיקר קיום התורה הוא על ידי בחינת תהלים שהוא בחינת תודה הודאה שעל ידי זה מתקרבים לה' יתברך ומקיימין התורה. ועל כן סיים משה אשריך ישראל ובה פתח דוד אשרי האיש כמו שאמרו במדרש רבה פרשת ויחי ופרשת וזאת הברכה. כי משה יגע מאד עד שמצא ההתחלה כי הוא היה הגואל הראשון שהיה קשה מאד למצא הדרך הזה של תודה והודאה מחמת שעדיין לא הייתה שום גאולה ומעת שהתחילו בני ישראל להיות לעם תכף ירדו בגלות מצרים על כן באמת היה קשה בעיניו השליחות מאד.

אבל עכשיו שכבר הוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה והפליא חסדו עמו כל כך תהילה לאל יש לנו על מה להודות שעל ידי זה יכולין להתקרב לה' יתברך (כמובא בלקוטי תניני - סימן ב, עין שם). ועל כן סיים אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' וכו' להורות להם שצריכין תמיד לשבח ולהודות לה' יתברך על נעימת גורלם ולומר בכל יום בשמחה אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו וכו'.

ובמה שסיים משה פתח דוד ספר תהלים אשרי האיש וכו' ויסד כל מזמורי תהלים על זה להכניס בנו דרך זה להתחיל תמיד מבחינת תהלים להודות ולהלל לה' יתברך על כל החסדים וכו' שעל ידי זה עיקר ההתקרבות לה' יתברך שעל ידי זה תבוא הגאולה. וזה שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל שתהלים מסגל לתשובה דהיינו להתקרב לה' יתברך ולתורתו הקדושה היינו כני"ל שעיקר ההתקרבות על ידי תודה שזהו בחינת תהלים. ועל כן משה סיים באשרי שהוא בחינת תודה שמודים על חלקנו ואומרים אשרינו וכו' כי משה לא היה יכול להתחיל בזה מחמת שהוא היה הגואל הראשון ולפניו לא קדמה תורה וכני"ל אך אחר שכבר גאל את ישראל ויגע כל ימיו עד שהכניס את התורה בישראל אז סיים באשרי להורות להם שילכו בדרך זה להודות על חלקם וכו' וכני"ל ועל כן דוד שהיה אחר משה אמר אני אחתיל בזה במה שסיים משה כי עתה שכל זכינו ליציאת מצרים ולמתן תורה על ידי משה עתה כל התחלתנו על ידי בחינת אשרי שהוא בחינת תודה: וזה שאמרו רבותינו ז"ל שדוד אמר עשרים ושתים פעמים אשרי בתהלים כנגד מקימי התורה שהוא בעשרים ושתים אותיות. היינו כי עיקר

קיום התורה על ידי אשרי שצריך כל אחד לומר כמה פעמים אשרי בכל יום לתת שמחה בלבו על חלקו שזכה להיות בכלל ישראל וכו'. כי עיקר הוא שמחת התורה והמצוות כמובא מזה הרבה בכתבי האר"י ז"ל ובפרט בדברי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל וכן יסדו לנו קדמונינו לומר שלש פעמים "אשרי" בכל יום וכן אומרים בכל יום בבוקר אשרינו מה טוב חלקנו וכו' אשרינו וכו' וכן אומרים אחר התפלה ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים וכו' וכן הרבה. וצריך כל אחד לשום לב לזה לשמח עצמו בזה בכל נקדה ונקדה טובה שיש בו מקדשת ישראל וכו' כי זה חיינו כי על ידי זה ההתקרבות לה' יתברך. (הלכות פריקה וטעינה ד', אות יז)

וימת שם משה עבד ה'... (דברים לד,ה)

ומובא בזוהר הקדוש שזכה להסתלק ברצון שברצונת

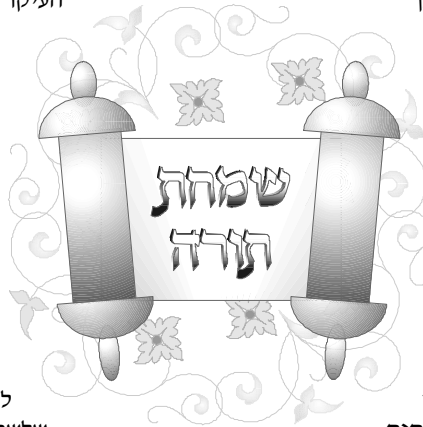
העיקר הוא הרצון שצריך האדם להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע בכל עת להשם יתברך ולתורתו ולמצוותיו ולהשתדל תמיד שיהיה לו רצונות טובים חזקים דקדשה ויכסף רק לעשות רצונו יתברך באמת. ואם אף על פי כן אינו זוכה לזה מה לעשות ויתגבר לבלי להפסיק ולבטל הרצון חס ושלוש. רק יתגבר ברצונות וכסופים חזקים ביותר להשם יתברך כי העיקר הוא הרצון.

ועיקר התכלית הטוב של הנשמה הקדושה הוא שתזכה שיהיה לה רצונות חזקים כל כך להשם יתברך עד שתזכה להכלל ברעוא דרעוין רצון שברצונות שזהו השלמות והמעלה העליונה מכל המעלות עד שמשנה רבנו עליו השלום שהוא מבחר המין האנושי ורבן של כל הנביאים והצדיקים והחסידים, זכה הוא בשעת הסתלקותו להכלל ברעוא דרעוין כמבאר בזוהר הקדוש. נמצא ששלמות הרצון הוא גבוה מן הכל.

וכל עיקר התכלית של כל התורה והמצוות שהם אחדות אחד עם משה רבנו עליו השלום הוא לזכות לשלמות הרצון שהוא בחינת רעוא דרעוין שלשם נסתלק משה כני"ל. (הלכות ערב ג', אותיות א' ב' מתוך אוצר היראה - רצון וכסופין, אות כד)

ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה... (דברים לד,ה)

הצדיק האמת הוא בחינת משה, ובמשה נאמר ולא ידע איש את קבורתו, ואמרו רבותינו ז"ל אפילו משה בעצמו לא ידע. וזה בחינת תכלית הבטול אל אור האין סוף שזכה משה. וכמו כן זוכה כל צדיק האמת לפי בחינתו לבחינת בטול אל האור אין סוף בשעת הסתלקותו. וכשבאין על קברו ומשתטחין עליו אזי נכללין בו, ועל ידי זה נכללין עם נפש הצדיק בהאור האור אין סוף שזה בחינת תכלית העולם הבא ששם כלו אחד כלו טוב, עד שהרע נתבטל לגמרי ועל ידי זה נתכפרין כל העוונות. ועל כן מקום קבורת הצדיק הוא בחינת ארץ ישראל כמובא. כי שם בארץ ישראל עיקר מקום הדיקות והבטול אל אור האין סוף (עין ארץ ישראל אות יט). ועל כן מי שזוכה להתדבקות רוחא ברוחא יכול לזכות להשגות גדולות על ידי ההשתטחות על קברי הצדיקים. כי על ידי הרשימה שנשאר מבחינת הבטול שזוכין על ידי ההשתטחות על ידי זה זוכין להשגת התורה כמבאר בפנים. אך אפילו מי שאינו בר הכי ואינו יודע לאדבקא רוחא ברוחא וכו', אף על פי כן נעשה כל זה ממילא על ידי שבא על קברי הצדיקים אמתיים ונכלל בהם באמת ובלב שלם, על ידי רבוי התפלות ותחנונות ובקשות שמרבין להתפלל שם ולפרש שיחתו שם כל אחד ואחד כפי אשר יודע את נגעי לבבו באמת, ומבקש שישתוקק ומתגעגע לשום להשם יתברך באמת ולהיות כרצונו יתברך וכרצון הצדיקים אמתיים על ידי זה הוא נכלל בהם, ועל ידי זה הוא נכלל

ונופלה פיה ספיה תנוי' שמחה ..

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ א', סו)

טוב להגיד ולשיר נְהַיְנוּ נְחֵמְנוּ נְחֵמְנוּ מְאוֹמֵנו לזכות לכל הישועות

באין סוף שעל ידי זה נתבטל כל הרע וזוכין לכל טוב. (הלכות ברכת הריח ג',
אות ט' מתוך אוצר היראה – צדיק, אות ג)

סיפור

(שיחות ה"רין, אות כט)

... היה מלך אחד, ואהב אחד מבני השררות וחבב אותו, וקרבו בכל מיני אהבה וחבוב ואחר כך כשהגדיל, העז נגד המלך, ואמר המלך: תדע, שאף על פי שאני אוהב אותך מאד, אף על פי כן אי אפשר לי לעבר על דת ומשפט המלכות ומשפטך חרוץ למיתה ותכף צוה המלך לסגרו בכבלי ברזל ונתנו בבית הסהר. והתחיל זה הבן שררה לציר בדעתו היסורים שלו שיהיה לו מן המיתה, וראה שצערו לא ימשך זמן הרבה כי אם עד שיהרג אבל כשהתחיל לציר בדעתו צער המלך, ראה שצער המלך יגדל מאד כי צער המלך יהיה תמיד כי הוא יודע שהמלך אוהב אותו מאד ויהיה לו געגועים גדולים אחריו, וצער גדול מאד לעולם והיה לו רחמנות על צער של המלך יותר מצערו וחשב מחשבות איך להציל את המלך מצער ונתישב כך: הלא בושח חשבה כמו מיתה.

וצוה להשר של התפיסה להכניסו לפני המלך ואמר אל המלך: האמת ידעתי כי צערך גדול מצערי אך אי אפשר לך לעבר על חק ודת המלכות בכך זאת העצה היעוצה, שתסבב תחבולות, שיביש אחד אותי ברבים, והבושה חשובה כמו מיתה. על כך תראה להוציא מהשבויים גזלן אחד שדינו להרגה, ואני אתגרה בו עד שיכעס עלי ויבזה אותי ויכה אותי ברבים, ויגיע לי מזה בושה גדולה, ויהיה נחשב כמו מיתה ואחר כך יקחו את הגזלן החייב מיתה בלא זה וימיתוהו כדינו והעולם יהיו סוברים שבשביל שבזה עבד המלך החביב נהרג, ולא יתחלל כבוד המלכות והעבד שלו. כך לפעמים אחד מבזה את הצדיק ובאמת הוא עושה טובה גדולה להצדיק, כי מכפר לו על זה מה שהיה חייב להסתלק, ונתחלף על בושה זו, אך אף על פי כן אין זה כבוד שמים שלא לקח נקמה מזה שבזה עבד המלך החביב לו מאד ולענש את זה שבזה את הצדיק שבביל זה גם כן לא ניאח קמה, כי גם ענוש לצדיק לא טוב, על כך הוא יתברך מסבות מתהפך, ומעמיד על הצדיק איש כזה שהוא חייב מיתה וע"ש מכבר ומזמנם שניהם לפנדק אחד, וזה מבזה את הצדיק, והצדיק נפטר בזה מן דינו כ"ל וזה האיש נענש אחר כך ונתקדש שם שמים שבשביל כבוד הצדיק נענש ובאמת יגברא קטילא קטלי כי כבר הוא חייב ענשו מקדם. "ודרכי ה' ישרים" (הושע י"ד ז), "ולא עוולתה בוי" (תהלים צ"ב טו).

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... אני מסרתי את נפשי להיות עם רבי ישראל קרדונר, כי אני הייתי בדרכי לקבר. אני לא עזבתי אותו אף פסיעה, איפה שהלך, לטבריה, למירון - הלכנו ביחד. זה היה שיחה בפי הבריות, "הנה הברסלבים, הנה ישראל בער עם רבי ישראל קרדונר", זה היה סימן שאנחנו ביחד, זה היה הגושפנקה על ברסלב. רבי ישראל הוא היה גבור כזה שהוא עמד נגד גדולים ונגד כל העולם. הוא היה לו חכמה כזה של רבנו ז"ל, ניצוץ אחד נגד כל העולם. ניצוץ אחד יכול לכבש כל העולם, ניצוץ אחד!
... אני איש פשוט לגמרי, אני זכיתי בחסדי השם להכיר מה זה חסיד ברסלב, רבי ישראל קרדונר. רבי ישראל בכל מקום - בצפת, בטבריה, בכל העולם, היה לו שם אחר, היה לו ארבע שמות: שם המשפחה שלו הלפרין, אבל הכינוי שלו היה 'קדונר', על שם העיר קארדן שבגליציה. וגם-כן באומן קראו אותו צ'אק, רבי ישראל צ'אק. מדוע צ'אק? צ'אק זה פריילאך (שמחה), זה שמחה שעולה על כל השמחות! היה לו שמחה כזו גדולה... אז קראו אותו רבי ישראל צ'אק. הוא היה תמיד מרקד והיה תמיד בשמחה. והוא היה לו גם-כן צער גדול ויסורים גדולים מההתקרבות לרבנו, כי אז היה כל העולם מתנגדים.

בחסדי השם ונפלאותיו מה שזכיתי, אני מודה ומהלל להשם יתברך על חסדו הגדול שזכיתי להכיר את רבי ישראל בזמן שכלם היו מתנגדים, אתם לא יודעים מה שזה היה. ברוך השם אני עמדי ולחמתי כנגד כלם, גדולים כאלה, מפרסמים כאלה, וברוך השם אני הייתי חזק מאד.

... רבי ישראל הוא בא ארצה ישראל וישב בירושלים שנה, ובשנה השנית הוא בא למירון, לצפת, הוא היה גם-כן שנה בחברון, אחר-כך הוא בא אלי ואני זכיתי לראותו ולראות פלאות כאלה מה שאי אפשר לדבר בפה! הו... הרקודים שלו, הזמירות שלו, השמחה שלו, התפלות שלו, עבודת השם שלו, האמונה בכח נורא כזה, מי יכול לתאר לספר מה שראיתי, מה שהרגשתי. מי שלא ראה דבר כזה לא ראה טוב מעולם!
הוא היה יכול להיות במירון ואני בטבריה ולא להכיר אחד את חברו, אבל השם יתברך רצה שיהיה קשר בינינו, אז הוא סבב סבות והוא הכניס

ברבי ישראל אור שידע מה שזה, והביא אותו לבית שלי ונעשה מזה מה שנעשה, נעשה עולם אחר...

אנחנו רואים עכשיו שהקשר שהיה ביני ובין רבי ישראל, זה היה הכנה לעכשיו. כל מה שסבלתי זה היה בשביל הגאולה. וגם-כן הפתק זה גם-כן בין הדברים הפלאיים שאי אפשר לקבל, שאי אפשר להבין. וזה הכל היה רבי ישראל, בלי רבי ישראל לא היה ישראל בער, לא היה פתק, לא היה שבעה עשר בתמוז.

מה שראיתי, מה שזה הכח של רבנו הקדוש רבי נחמן שיכול לעשות מבשר ודם, מבן-אדם שנולד מגוף של אשה והוא בן-אדם כמו כל בני-אדם, כמו כל העולם - לקדוש כזה, זה למעלה מן הטבע. הוא היה עניין אחר, הוא היה בעולם הזה אבל הוא לא היה מהעולם הזה, הוא היה מהעולם הבא. אני ראיתי את רבי ישראל - ראיתי מה זה ברסלב.

רק לשמע את הקול שלו, הקול היה נעים ותמידי היה דבוק בהשם יתברך, בפרט בשעה שהיה עוסק בתורה ותפלה. לא ראיתי ולא שמעתי דבר כזה מעולם. בשביל זה נתקרבתי. השם יתברך סבב סבות אתי, נסים, כלם נסים.

אנחנו מדברים דבורים רוחניים, זה אי אפשר להסביר כמו שהיה, כלו רוחני, כלו נשמה, כלו אמת. וגם-כן הוא היה לו מסירות נפש בשביל הרבה נפשות בישראל שהוא קרב אותם להשם יתברך ממש במסירות נפש. פעם אחת הוא היה במעצר וסבל צרות כאלה... וגם-כן בשבילי בעצמי הוא היה סובל צרות כאלו, אוי מה שרבי ישראל סבל בשבילי...

אם היו נותנים למשהו כל הכסף שבעולם וכל הדברים שבעולם רק ליום אחד לעבר מה שרבי ישראל עבר, הוא היה משליך את זה והיה אומר: "אני לא רוצה כסף ואני לא רוצה צרות כאלה!"... (ההמשך יבוא)

מכתב

(ספר אפי הנחל - חלק ב - מכתב קמד)

לכבוד רחמיא דנפשי,
החביב בעיני ה' כבן יחיד כבן יקיר מצד גדל תקף תאוותו שמתאוה אל המנהיג החכם שמקבץ כל הנדחים ומחזירם לה' ולתורתו. שלום וכל טוב.

מאד רבים וגדולים מעשיו ופעליו אשר הכין בשבילנו להחיותנו כהיום הזה, אשר פעל והכין לנו ולכל הדורות והמציא לנו אוצרות של אמונה ודעת לבל נמוט לעולם, עד אשר יתפלא וישתומם יבהל

ויחרד כל מי שרואה המראה הגדול והנורא הזה, אור החדש והפלא נורא הזה עד אין סוף ואין תכלית, המחיה ומקים אותנו על-ידי חכמתו בדור הזה לדורי דורות, בכל דור ודור.

ה' ירחם עלינו ועל עמו ישראל שתתהפך הירידה לתכלית העליה וזנכה להדפיס עוד ספרים הרבה, לעורר לבבות ישראל אל המנהיג האמת נחל נובע.

עצות ותפילות

(עצות המבוארות - סוכות, ג)

שמייני עצרת הוא בחינת תיקון המשפט. היינו המשפט שאדם עורך לעצמו, ומתבונן היטב אם הוא נוהג כהוגן בכל מדותיו ומעשיו. גם ההודאה במשפט ה', היינו האמונה האמתית שהשם יתברך נוהג בצדק ובישר בכל משפטיו והנהגותיו, והאמונה שכל מה שהשם יתברך מסבב עם האדם הוא בודאי לטובה גדולה בגשמיות וברוחניות, זה עיקר תיקון המשפט. כך מבאר בלקוטי הלכות, הלכות ראש חדש, הלכה ו' סעיף י"א. ועל ידי זה זוכים לתיקון הברית.

... ובזכות קדשת שמייני עצרת הקדוש, תזכנו לתיקון המשפט דקדשה, ועל-ידי-זה תצילנו תמיד מפגם הברית וממקרה לילה חס ושלוש, ותהיה הטפה הקדושה נקלטת ונעצרת בקדשה גדולה כרצונך הטוב, ולא תהא נשחתת חס ושלוש לעולם. ותשמרנו ותצילנו מרבנים ודינים שאינם הגונים ותבטל כחם וממשלתם מן העולם. חוסה עלינו כ"ר רחמיך, וזכנו שיהיה לנו ולכל ישראל רבנים ודינים כשרים שיעמידו הדת על תלו וידונו דין אמת לאמתו, באופן שנוכה לתיקון המשפט באמת, ונוכה לתיקון הברית בשלמות בכל הבחינות באמת כרצונך הטוב. רחם עלינו למען שמך, ומלא כל משאלותינו לטובה, אם כבנים אם כעבדים, אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים, ואם כעבדים עיינו לך תלויות, עד שתחננו ותוציא כאור משפטנו איום קדוש. (לקוטי תפילות ב' מתוך תפילת ה')

שבת שלום

"אין צדקה נחשבת כמו צדקת הדמוס" - בכל סניפי הדואר, חשבון 7-2255-89

מערכת 054-8484486 / 054-8429006

ת.ד. 27100 ירושלים 91270 / שידוכי מצוה 02-5824048 (13:00-15:00)

בקשו את העלון שלכם בכתובת: Shabat.Breslev@gmail.com